

Dansk kronvildtforvaltning

- En kort beskrivelse af den danske kronvildtbestand og forvaltningen heraf. Især omtales de regionale kronvildtgruppers rolle i forvaltningen samt i udbredelsen af kendskabet til de etiske regler for kronvildtjagt.

DANMARKS JÆGERFORBUND KALØ
Molsvej 34, DK-8410 Rønde
Tlf: +45 87 91 06 00
Fax: +45 86 37 23 65
Web: www.jaegerforbundet.dk

Den
regionale
kronvildt-
gruppe:

Kronvildt (*Cervus elaphus*)

Kendetegn

Kronvildt er det største landpattedyr i Danmark. Voksne hjorte måler omkring 150 cm i skulderhøjde og vejer cirka 100-170 kg. Hinderne er betydeligt mindre med en vægt på 60-90 kg.

I modsætning til andre danske hjortevildarter er spejlet ikke hvidt men lyst gulligt brunt. Spejlet overstiger haleroden og strækker sig op på ryggen.

Hjortens imponerende gevir fejes i juli-august og kastes igen i februar-april.

Udbredelse

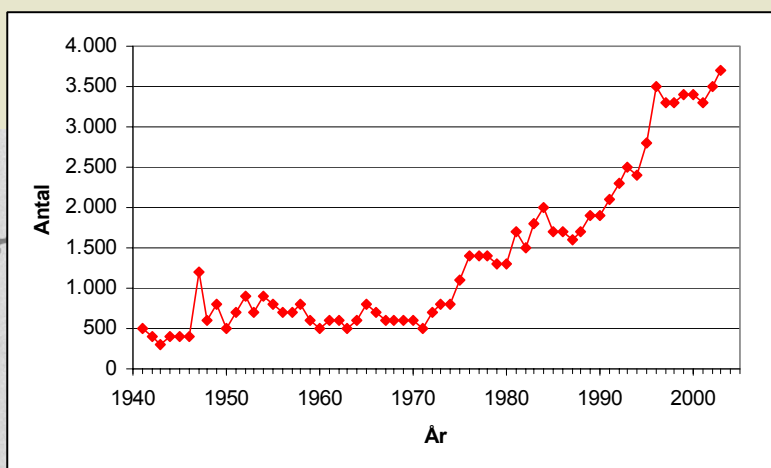
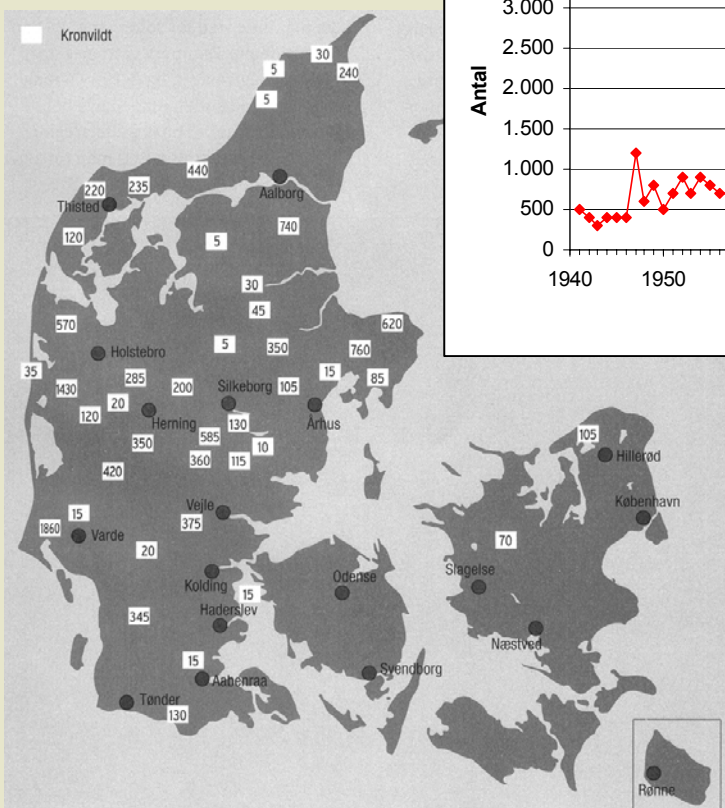
Fritstående bestande findes i alle dele af Jylland samt enkelte steder på Sjælland. Den danske forårsbestand skønnes at udgøre 7.000-12.000 dyr.

Jagt

Det årlige jagtudbytte fra jagtsæsonen 1941/42 og frem til og med 2003/04 er afbilledet i nedenstående figur. Udbyttestatistikken afslører en stor stigning fra starten af 1970'erne, hvilket afspejler en kraftig vækst i den fritstående bestand.

Kronvildtbestandens størrelse bestemmes af jagten, da jagt i øjeblikket er den primære bestandsbegrænsende faktor.

Jagten drives som driv-, tryk-, pürsch- og anstandsjagt. Hjortene nedlægges især under pürsch- og anstandsjagt, hvorimod hinder og kalve oftest nedlægges i forbindelse med drivjagt.

Figur (ovenfor):
Jagtudbyttet af kronvildt i jagtsæsonerne 1941/42 – 2003/04.

Figur (venstre):
Kronvildtbestandens størrelse og fordeling i henhold til kronvildt-oversigten 2005. Oversigten opgør den nationale bestand per 1/2 2005 til maksimalt 11.670 dyr.

Forvaltning

Baggrund

Vildtforvaltningsrådet og Skov- og Naturstyrelsen igangsatte i 2000 en debat om kronvildtets forvaltning i Danmark.

Debatten har blandt andet medført oprettelse af regionale kronvildtgrupper, der skal medvirke til en bæredygtig forvaltning af kronvildtbestanden. Kronvildtgrupperne muliggør regionale forvaltningsmodeller og er et godt eksempel på et bredt samarbejde mellem vildtets forskellige interesseparter på både lokalt såvel som nationalt niveau.

Figur: Kronvildtregionernes geografiske udstrækning.

Kronvildtgrupper

Landet er inddelt i 12 kronvildtregioner, hvoraf der er nedsat kronvildtgrupper i 9 regioner (7 i Jylland og 2 på Sjælland).

Hver kronvildtgruppe består af 6 personer:

- 1 repræsentant for Danmarks Jægerforbund (gruppens formand).
- 1 repræsentant for Dansk Landbrug.
- 1 repræsentant for Dansk Skovforening.
- 1 repræsentant, der i fællesskab udpeges af Dansk Landbrug og Dansk Skovforening.
- 2 repræsentanter dækkende de grønne foreninger i Vildtforvaltningsrådet (mindst 1 person fra Danmarks Naturfredningsforening).

Kronvildtgrupperne afrapporterer årligt sine aktiviteter til Vildtforvaltningsrådet. Lokale statsskovdistrikter varetager sekretariatsfunktionen for grupperne.

Arbejdsopgaver

Kronvildtgrupperne har følgende regionale hovedopgaver:

- At udbrede kendskabet til de jagtetiske regler for kronvildt.
- At gå i dialog og agere, hvis der konstateres brud på de jagtetiske regler for kronvildt.
- At medvirke til at skabe et overblik over krondyrbestandens udvikling og sammensætning.
- At medvirke til at skabe overblik over afskydningen.
- At medvirke til at skabe overblik over de skader, som krondyrene forvolder i jordbruget.

Jagtetiske regler

Implementering af Vildtforvaltningsrådets etiske regler for kronvildtjagt har toprioritet for kronvildtgrupperne.

De jagtetiske regler for kronvildt skal bidrage til at sikre en bred accept i offentligheden af jagten på vort største pattedyr. Dette er grundlaget for, at jægerne fortsat kan udøve kronvildtjagt uden detaljerede restriktioner.

Det er den enkelte jægers ansvar at værne om kronvildtet og kronvildtjagten ved at leve op til de jagtetiske regler. Her i uddrag:

Afskydningspolitik

- *Afskydningen tilrettelægges, så bestanden har en naturlig køns- og aldersfordeling.*

Nabohensyn

- *Vis nabohensyn. Det kan være problematisk at skyde kronvildt på helt små terræner eller tæt på naboskel.*

Bæredygtig jagt

- *Jagtudnyttelsen bør være bæredygtig. En årlig afskydning over 1 dyr/25-50 ha vil som regel ikke være bæredygtig.*

Skydning

- *Vær opmærksom på, hvad du skyder på.*
- *Kronvildt bør kun skydes i sideskud.*
- *Vælg så vidt muligt at skyde på dyr, der er i ro.*
- *Afgiv ikke chancebetonede skud.*
- *Træn på skive og bevægeligt mål.*

Anskydninger

- *Vær meget opmærksom på skudtegn.*
- *Lad være med at skyde til friske dyr, hvis du allerede har skudt til et dyr, der ikke ligger synligt og forendt.*
- *Brug altid schweisshundene.*

Jagtudøvelse

- *Afhold ikke tryk- og drivjagter i september.*
- *Skyd ikke diegivende hinder i oktober.*
- *Der skal forløbe mindst 3 uger mellem afholdelse af tryk- og drivjagter.*
- *Afhold højst 3-4 fællesjagter per sæson på det samme revir.*
- *Begræns brugen af store hurtigtgående hunde til drivjagt.*

Dialog og regionale kronvildtgrupper

- *Planlæg kronvildtafskydningen i dit lokalområde sammen med dine naboer.*

Relevant litteratur:

Asferg, T., Olesen, C.R. & Andersen, J.P.:

Krondyr, dådyr og sika i Danmark. Forekomst og jagtlig udnyttelse i jagtsæsonen 2001/02.

Faglig rapport fra DMU nr. 512, 2004. 41 sider.

www2.dmu.dk/1_Viden/2_Publikationer/3_Fagrapporter/rapporter/FR512.pdf

Olsen, R.V.: *Sværme af kronvildt.*

Kronvildtoversigten 2005

JÆGER, 9/2005, s. 124-129.

Sinding-Jensen, M.: *Ønske til kronvildtforvaltningen: Dialog og lokal forankring.*

JÆGER, 3/2005, s. 6-11.

Skov- og Naturstyrelsen: *UDKAST.*

Forvaltningsplan for krondyr i Danmark.

Udkast fra arbejdsgruppe under Vildtforvaltningsrådet, 2003. 51 sider.

www.skovognatur.dk/Lokalt/Jyllandsyd/Oxboel/Jagt/Krondyrforvaltning.htm

Yderligere information:

Find kronvildtgruppernes formænd, de særlige etiske regler for kronvildtjagt, de generelle jagtetiske regler samt vejledning i riffeljagt på:

www.jaegerforbundet.dk